

Kujilinda Kutokana na Gesi na Monoksidi ya Kaboni (Carbon Monoxide)

Monoksidi ya kaboni ni nini?

Monoksidi ya kaboni (CO) ni gesi sumu isiyo na rangi, harufu na ladha inayotokana na kutochomeka kabisa kwa fueli za kaboni (ikijumuisha gesi, mafuta, mbao, petroli na makaa ya mawe).

Kwa sababu huwezi kuiona, kuionja au kunusia harufu yake, ni hatari zaidi na katika hali fulani inaweza kuua haraka kwa ghafla.

Dalili za sumu ya gesi ya monoksidi ya kaboni

Kuumwa na kichwa

Kuhisi kutapika

Kizunguzungu

Kushindwa kupumua

Kuzimia

Kupoteza fahamu

Dalili za gesi ya CO

- Miale ya moto kutoka kwenye vifaa vingi vya kutoa moto inapaswa kuwa mikavu na ya bluu.
Miale ya moto ya njano au chungwa inapaswa kukaguliwa na mtaalamu
- Angalia iwapo kuna uchafu, masizi au kupauka rangi kwa vifaa
- Angalia iwapo kuna unyevu mwingi
- Kuzima mara kwa mara kwa moto wa kuwasha

Ikiwa una wasiwasi kuwa kuna gesi ya CO nyumbani kwako, au ukigundua dalili za sumu ya gesi ya CO, wasiliana mara moja na Huduma ya Dharura ya Gesi ya Kitaifa (National Gas Emergency Service) kwa nambari **0800 111 999**.

JinsiyakujilindakutokananahatarizagesiyaCO

- Hakikisha vifaa vinavyotumia gesi asili, mafuta na makaa ya mawe vinakaguliwa kila mwaka na mtaalamu aliyethibitishwa
- Weka king'ora cha kitambuzi cha gesi ya monoksidi ya kaboni na ufuate kila wakati maagizo ya mtengenezaji
- Jaribu mara kwa mara king'ora chako cha kitambuzi cha gesi ya monoksidi ya kaboni kulingana na maagizo ya mtengenezaji na ubadilishe betri/king'ora wakati na panapohitajika
- Hakikisha kuna nafasi za kutosha za kupitisha hewa kwa vifaa na usizibe nafasi za kupitisha hewa
- Zima kifaa na utafute msaada mara moja iwapo unashuku kuwa kuna gesi ya CO au king'ora chako cha kitambuzi cha gesi ya CO kikilia
- Usiwahi kutumia BBQ au kikanza/hita mahali ambapo hakuna nafasi ya kutosha ya kupitisha hewa

Dharura ya Gesi

SGN hutoa huduma ya Dharura ya Gesi ya Kitaifa (National Gas Emergency) mahali ulipo.

Ukiripoti tukio la kuvuja kwa gesi au gesi ya CO, wahandisi wake hutoa huduma ya saa 24 na hufika ili kuhakikisha usalama.

Fuata hatua hizi sita ukinusia harufu ya gesi:

✓ Fungua madirisha na milango ili gesi itoke	✗ Usivute sigara au kuwasha moto wowote
✓ Funga chanzo cha gesi kwenye mita na uhakikishe vifaa vyovyote vinavyotumia gesi vimezimwa	✗ Usiguse swichi zozote za umeme. Kuwasha au kuzima swichi kunaweza kusababisha mlipuko wa moto wa gesi
✓ Piga simu kwa Namba ya Huduma ya Dharura ya Gesi ya Kitaifa (National Gas Emergency Number) kwa nambari 0800 111 999. Laini za simu zinapatikana saa 24 kwa siku, siku 365 kwa mwaka	✗ Usiingie kwenye sela ukinusia harufu ya gesi, hata kama mita ya gesi yako imewekwa ndani ya sela